

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Edel Reisænen
Bergveien 31
9802 VESTRE JAKOBSELV

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2022/5407-2 432.3

Deres ref.

Dato 08.07.2022

Avslag på søknad om motorferdsel på barmark til hytte i Varangerhalvøya nasjonalpark gnr. 5405, fnr.

- ✓ Det vises til søknad fra Edel Reisænen om transport av utstyr til hytte på barmark datert 31.05.2002 Vadsø kommunes referanse VKOo22-1123430
- ✓ Det vises også til søknad fra Magnhild Reisænen 01.07.2022 om transport av utstyr til samme hytte i samme periode Vadsø kommunes referanse VKO0222-1125280.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har fått søknadene oversendt fra Vadsø kommune for vurdering av dispensasjon fra motorferdselforbudet i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark.

Med henvisning til effektivitetsprinsippet behandles søknadene samlet da det gjelder samme trase til samme hytte i samme periode og søkere er i nær slekt.

Miljødirektoratet har understreket som overordnet motorferdselsmyndighet at det forventes at hytteiere og brukere for samme hytte samordner sine søknader knyttet til det samlede behovet for motorisert ferdsel.

Delegert vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya Nasjonalpark § 6 punkt 6.1 og Naturmangfoldlovens § 48, 1 ledd avslår Varangerhalvøya nasjonalparkstyre Edel Reisænen og Magnhild Reisænen sine søknader om til kjøring med ATV på barmark til hytte i Øvre Flintelv.

Avslag begrunnes med at det ikke er dispensasjonshjemmel i verneforskriften til å tillate frakt av utstyr til hytter i nasjonalparken. Transportbehovet inkludert for maling kan også løses på vinterstid.

Vilkårene for dispensasjon jamfør unntaksparagrafen i Naturmangfoldlovens § 48 er ikke oppfylt. Kjøring på denne traseen vil påvirke verneverdiene negativt tilsvarende som tidligere vurdert ved frakt av utstyr. Kjøring på barmark vil kunne påvirke verneverdiene vesentlig og stride mot vernevedtakets formål ved terrengskader, støy og forstyrrelse. En dispensasjon ville også ha uheldig presedens i andre tilsvarende saker.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci

Naturreservat

Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven § 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningsloven § 32.

Behandlingsmåte

Det vises til sak 13/2013 og sak 13/2016 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre hvor forvalter er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel, samt saker av Kurant karakter. Saker av kurant karakter omfatter saker etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel, saker etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og saker etter Naturmangfoldloven § 48 der:

- Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget (AU) og forutsetningene er tilnærmet uendret.
- Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak.
- Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Det dreier seg om kjøring på barmark til hytte for bevegelseshemmet.

Forvalter har behandlet saken på delegert myndighet da det foreligger innarbeidet praksis fra tidligere i styret om behandling av søknad om frakt av utstyr til samme område. Styrets avgjørelse har også vært klagebehandlet av Miljødirektoratet hvor formål for kjøring i søknad har vært lik.

Bakgrunn for søknaden

Edel Reisænen søker om å kjøre med 6-hjulig en tur/ retur til hytta for frakt av 30 liter beis da hytta behøver å bli malt. Det oppgis at andre skal kjøre, men ikke hvem. Det anmerkes at det søkes om å kjøre på en vei som har vært brukt i over 100 år. På veien så vokser det ikke noen truet art av blomster. Det søkes kun en tur retur.

Magnhild Reisænen søker om å kjøre to turer til samme hytte jfr. kart.

Hun vil selv kjøre på gammel vei som har vært brukt i alle år til sin hytte i Nasjonalparken. Behovet er frakt av utstyr til vedlikehold og opphold som er for tungt til å bæres.

Edel Reisænen og Magnhild Reisænen søker om å kjøre på barmark i samme trasé til samme hytte Gnr. 5405 Bnr. 19 Festenummer 1 i Vadsø kommune.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner.

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål.

Kjøringen som Reisænen søker om –frakt av utstyr og maling, kommer ikke inn under noen av disse bestemmelsene. Saken må derfor behandles som en søknad om dispensasjon fra vernevedtaket, og vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 (generelle unntaksparagraf for verneforskrifter).

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Påvirkning på verneformål og verneverdier

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at nasjonalparken er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Varangerhalvøya er ikke minst et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven.

Myr- og våtmarksområdene på Varangerhalvøya, særlig i sone A i nasjonalparken, har stor verdi for fuglelivet. Her finnes en rik og variert fauna av ender, gjess og andre våtmarksfugl, også flere truede arter. Området er leveområde for sædgjess og dverggjess forekommer i sone A. Den omsøkte traséen ligger delvis innenfor sone A.

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Gjentatt barmarkskjøring på den omsøkte traséen kan dessuten gi skader på planteliv og terreng som det kan ta lang tid før forsvinner. Omsøkt trase er et gammelt kjørespor som er i ferd med å gro igjen. Kjøringen vil dermed bidra til å øke den samlede belastningen i området.

Vurdering etter Naturmangfoldlovens §§ 8-12

Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (føre var prinsippet) til anvendelse.

Forvalter mener videre at det ikke aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11), og at ikke-motorisert ferdse/transport til hytta er et alternativ til barmarkskjøring (naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Jfr naturmangfoldlovens § 10 vil en innvilgelse med tillatelse bidra til økt belastning på naturmiljøet i området. En tillatelse vil jfr. likebehandlingsprinsippet ha presedens for tilsvarende søknader, som vil gi økt belastning på verneområdet samlet og i flere områder.

Praksis på behandling av søknad tidligere

Reisænen har i 2014 og 2015 fått endelig avslag på sine søknader om barmarkskjøring til hytta for frakt av utstyr, av henholdsvis Klima- og miljødepartementet i brev datert 25.06.2014 og av Miljødirektoratet i brev datert 6.2.2016. Begrunnelsen for begge avslagene har vært at den omsøkte barmarkskjøringen har vært i strid med verneformålet, og at det dermed ikke har vært hjemmel for å gi dispensasjon. Kjøringen her var knyttet til transport av utstyr.

Ved behandling i 2016 avslo Nasjonalparkstyret søknaden, men tok deretter Reisænen klage på vedtaket til følge, ved å innvilge dispensasjon til å kjøre 4 turer opp til hytta. Miljødirektoratet omgjorde Varangerhalvøya Nasjonalparkstyrets vedtak med begrunnelse at nasjonalparkstyret ikke har hjemmel til å gi en slik tillatelse. Reisænen påklaget dette vedtaket. Miljødirektoratet opprettholdt sitt vedtak ved klagebehandlingen, og sendte saken til Miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Klima og Miljødepartementet kom til at barmarkskjøringen som omsøkt, er i strid med verneformålet ved at det både kan skade terrenget og forstyrre friluftslivsutøvelsen. Vilklårene for å gi dispensasjon er ikke oppfylt, og det er derfor heller ikke noen hjemmel i loven til skjønnsmessig å gi dispensasjon.

De uheldige konsekvensen for verneverdiene av kjøring på barmark er ansett for å være de samme, uavhengig av formålet med kjøringen. Kjøring på barmark her vil stride mot vernevedtakets formål ved terrengskader, støy og forstyrrelse.

Faren for å skape uheldig presedens ved å åpne opp for barmarkskjøring til hytter i nasjonalparken knyttet til frakt av diverse utstyr er også tilstede. Om en hytteeier får innvilget dispensasjon vil også flere kunne søke om det samme med de følger som det får med økt omfang av motorisert ferdsel.

I Miljødirektoratets klageavgjørelse 9.1.2020, på avslag på søknad om motorferdsel på barmark for frakt av utstyr i 2019 til denne hytta påpekte miljødirektoratet; *Det er følgene av virkningene av kjøringa som er avgjørende for om den er i strid med verneformålet.*

Forvalter legger til grunn at en tillatelse fra Nasjonalparkstyret til transport av maling og utstyr innen nasjonalparken på barmark vil være i strid med regelverket, og en innvilgelse vil ha presedens med uheldig vesentlig påvirkning på verneverdiene.

På bakgrunn av dette vurderes at den omsøkte barmarkskjøringen vil være i strid med verneformålet, og at Nasjonalparkstyret ikke har hjemmel til å gi dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48. Søknadene avslås.

Vi har forståelse for behovet for frakt av utstyr og maling, men dette kan fraktes inn på snøføre ved dispensasjon for frakt av utstyr med snøskuter fra nærliggende kommunal snøskuterløype.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Finnmarksenendommen
Statsforvalteren i Troms og
Finnmark
Statens naturoppsyn Vadsø
Vadsø kommune
Reinbeitedistrikt 6

Postboks 614
v/Ásllat Niillas Sara Smuk,
Rasengveien 2

9811 VADSØ
9840 VARANGERBOTN